

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ Θεολογικοὶ Κύκλοι τῆς καθ' ὅλου Ὁρθοδοξίας, ὡς καὶ ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν, μετὰ λύπης ἐπληροφορήθησαν τὸ γεγονός, ὅτι αἱ Θεολογικαὶ Σχολαὶ τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης προέπεμψαν προσφάτως εἰς τὴν τελευταίαν κατοικίαν τῶν δύο ἐξ ἡμῶν μεταστάντα διακεκοιμένα μέλη των καὶ οὕτως ἐστερήθησαν τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν των. Πρόκειται διὰ τοὺς Ἰωάννην Καλογήρου, Ὁμότιμον Καθηγητὴν τῆς δευτέρας καὶ Ἰωάννην Παναγόπουλον, Καθηγητὴν τῆς πρώτης Θεολογικῆς Σχολῆς.

1. Ἰωάννης Ὁρ. Καλογήρου (†)

Ὁ ἀείμνηστος Ὁμότιμος Καθηγητὴς Ἰωάννης Καλογήρου διεκρίθη οὐ μόνον διὰ τὰς σπουδὰς, τὴν πανεπιστημιακὴν ἐξέλιξιν καὶ δρᾶσιν, τὴν πλουσίαν ἐκκλησιαστικὴν, ἐθνικὴν καὶ κοινωνικὴν προσφορὰν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ συγγραφικὸν θεολογικὸν ἔργον του, ὃπερ κυρίως ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Δογμάτων, εἰς τὴν ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου προώθησιν τῆς ἰδέας τῶν οἰκουμενικῶν διαλόγων, εἰς τὴν ἀναίρεσιν προκαταλήψεων καὶ παρεξηγήσεων τῶν ἑτεροδόξων καὶ εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς ὑπεροχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰ ζητήματα τῆς πίστεως καὶ τῆς ζωῆς. Ἰδιαιτέρως μάλιστα πρέπει νὰ ἐξαρθῆ ἡ συστηματικὴ μακρὰ ἐνασχόλησις τοῦ Καθηγητοῦ Ἰ. Καλογήρου τόσον περὶ τὸν διάλογον Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν, ὅσον καὶ περὶ τὴν θέσιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Μαρίας εἰς τὸ ἔργον τῆς Θείας Οἰκονομίας, τοῦθ' ὃπερ συνετέλεσεν εἰς τὴν παμπηφεὶ ἐκλογὴν του ὑπὸ τῆς ἐν Ρώμῃ Ποντιφικῆς Διεθνoῦς Μαρριανῆς Ἀκαδημίας (Pontificia Academia Mariana Internationalis) ὡς ἀντεπιστέλλοντος μέλους αὐτῆς. Εἴη αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη!

2. Ἰωάννης Παναγόπουλος (†)

Ὁ Καθηγητὴς Ἰωάννης Παναγόπουλος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον εἰσέτι νέος, ἀφοῦ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἀντιμετώπισε τὰς ἐκ τῆς φοβερᾶς νόσου ὀδύνας μετὰ χριστιανικῆς ἡρωϊκῆς ὑπομονῆς καὶ ὀλοκληρωτικῆς παραδόσεως ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας καὶ τὰς ἀνεξιχνιάστους βουλάς του

Κυρίου. Ὁ προώρως ἐξ ἡμῶν μεταστάς, ὅστις εἶχε γαλουχηθῆ πνευματικῶς καὶ θεολογικῶς εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἐνεπνέετο πάντοτε ὑπὸ τῶν παραδόσεων αὐτῆς καὶ ὑπὸ τοῦ φωτεινοῦ παραδείγματος ἐξαιρέτων καὶ διακεκριμένων διδασκάλων καὶ συμφοιτητῶν.

Ὁ Ἰωάννης Παναγόπουλος διεκρίθη διὰ τὰς σπουδὰς του, διὰ τὴν λαμπρὰν δρᾶσίν του ἐν Ἑλλάδι, Γερμανίᾳ καὶ ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Ἰνστιτούτῳ (Bossey), διὰ τὸ ἐξαιρετὸν διδακτικὸν ἔργον του, διὰ τὴν καρποφόρον συμμετοχὴν του εἰς τοὺς οἰκουμενικοὺς διαλόγους, διὰ τὰ ἀνωτέρας ποιότητος θεολογικά του συγγράμματα καὶ ἰδίως διὰ τὸ ρηξικέλευθον ἐρμηνευτικὸν του ἔργον, ὅπερ ἰδιαίτερος προέβαλλε τὴν πατερικὴν Ἐρμηνευτικὴν, ἣτις ἐνεπνέετο ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Γνωσιολογίας καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ὁ ἀείμνηστος συνάδελφος ἐπεδίωκε νὰ ἀποκαλύψῃ τὰς κατηγορίας καὶ προϋποθέσεις τῆς ἐμψυχούσης τὸ ἐξηγητικὸν ἔργον τῶν Πατέρων λαμπρᾶς Θεολογίας των, δοθέντος ὅτι, ὡς εὐστόχως οὗτος ἔχει ἐπισημάνει, «*ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει τὸ ἀναμφισβήτητο προνόμιον νὰ διατηρῆ ὡς σήμερα ζωτικὴ καὶ ἀκέραιη, σὲ ὅλες τὶς περιοχὰς τῆς θεολογικῆς, πνευματικῆς καὶ ἱστορικῆς τῆς ζωῆς, τὴν (θεολογικὴν) παράδοσιν αὐτὴ καὶ νὰ ζωογονῆται ἀνεξάντλητα ἀπὸ τὸν δυναμισμό τῆς*». Ὁ Ἰ. Παναγόπουλος ἰδιαίτερος προέβαλλε τὴν ἐπίδρασιν «*τῆς βιβλικῆς ἀποκαλύψεως στὴν διαμόρφωσιν ὅλων τῶν μορφῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ὅπως τῆς μοναστικῆς καὶ αἰσθητικῆς, τῆς λειτουργικῆς, εἰκονογραφικῆς, ὑμνογραφικῆς καὶ κανονικῆς παραδόσεως, ὅπως καὶ τῆς ἐρμηνείας τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἀπὸ τὶς Οἰκουμενικὰς Συνόδους*». Αὐτὰ ἐξηγοῦν διατὶ ἐξεδήλωνε τὴν ἀντίθεσίν του εἰς τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐρμηνευτικῆς εἰς ψευδοπροοδευτικὰς ἰδεολογικοπολιτικὰς σκοπιμότητας καὶ εἰς τὴν παραθεώρησιν τοῦ αἰτήματος, κατὰ τὸ ὅποιον εἰς τὴν ἐρμηνευτικὴν προσπάθειαν ἐντὸς τοῦ ἐκάστοτε ἱστορικοκοινωνικοῦ γίνεσθαι δὲν πρέπει νὰ παραθεωρῶνται ἢ δυναμικὴ ἐνέργεια τῆς παραδόσεως καὶ ὁ βιωματικὸς ἐμποτισμὸς τοῦ ἐρμηνευτοῦ ὑπ' αὐτῆς. Τὸ αἶτημα αὐτὸ — ὡς ἔχομεν ἐπανειλημμένως τονίσει — εἶναι αἶτημα τῆς νεωτέρας φιλοσοφικῆς Ἐρμηνευτικῆς (Schleiermacher, Dilthey, Heidegger, Gadamer). Κύριος τάξαι τὴν ψυχὴν τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Παναγοπούλου ἐν σκηναῖς δικαίων.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ